

به نام خدا

املا را ۲۰ بگیریم

دوم دبستان

تألیف: معصومه نجیب

تشیت واژه‌های فارسی

پایه دوم

در ذهن دانش‌آموز

انتخاب شده از کتاب درسی

سرشناسه	: نجیب، معصومه، ۱۳۳۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: املا را ۲۰ بگیریم : تثبیت واژه های فارسی پایه ی دوم
مشخصات نشر	: مشهد : صیانت، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ص.؛ مصور (رنگی)، جدول (رنگی)؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک	: 978-600-255-139-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۷۲۴۹۴

نشر صیانت

عنوان : املا را ۲۰ بگیریم

مؤلف : معصومه نجیب

صفحه آوایی : ماریا شاهی

چاپ و صحافی : شهر چاپ (روزنامه خراسان)

نوبت چاپ : اول - ۹۴

شمارگان : ۳۰۰۰ جلد

قیمت : ۱۰۰۰۰۰ تومان

مؤسسه انتشاراتی صیانت (مشهد)

تلفن : ۳۳۴۲۸۲۳۳ ، ۳۳۴۳۹۲۴۳ - ۵۱

دفتر فروش تهران : ۵ - ۶۶۹۷۶۲۷۴ - ۲۱

آدرس اینترنتی : www.siyanat.ir

ستایش می‌کنم پروردگار مهربانم را که عشق به کودکان و دانش‌آموزان کشورم را به من عطا نموده است. مجموعه‌ی حاضر، دستاورد سی و پنج سال تدریس مستمر در مقطع ابتدایی است. مهرماه سال ۱۳۷۲ در یکی از دبستان‌های مشهد، برای اولین بار پایه‌ی چهارم را تدریس کردم. متأسفانه اکثر دانش‌آموزانم با املای ضعیف، به کلاس‌های بالاتر آمده بودند و من که تجربه‌ام بیش‌تر در آموزش حروف الفبا و کلمه‌های فارسی بود، از ابتدا هم‌صداها و ترکیب‌های فارسی را به شیوه‌ای که در این کتاب آمده است، با دانش‌آموزانم کار کردم. پس از سه‌ماه ضعف املایی دانش‌آموزان از بین رفت و در پایان سال، اکثر آن‌ها با املای ۲۰ قبول شدند و به کلاس بالاتر رفتند.

نوشتن و تکرار مستمر واژه‌های فارسی، کمک بزرگی به تثبیت آن‌ها در ذهن دانش‌آموز می‌کند. هم‌صداها در زبان فارسی، معمولاً باعث می‌شود که دانش‌آموز دچار تردید شود. به عنوان مثال کلمه‌ی انضباط و تردید در به کار بردن «ض» یا «ظ». اگر در هر یک، تأکید و تمرین روی هم‌صداها باشد، این ضعف به طور کلی، از بین می‌رود و بهترین زمان برای برطرف کردن ضعف املای دانش‌آموزان، مقطع ابتدایی است. به قول شاعر:

خشت اول گر نهد معمار کج • تا ثریا می‌رود دیوار کج

املای صحیح، یکی از مهم‌ترین مهارت‌های زبان فارسی است که در دوره‌ی ابتدایی به شکل ویژه، باید مورد توجه قرار گیرد. درست دیدن واژه‌ها و نوشتن آن‌ها، کمک بزرگی به این امر می‌کند و چه بهتر که از ابتدا بکوشیم ضعف املایی ایجاد نشود؛ چرا که در مراحل بالاتر، برطرف کردن این ضعف مشکل خواهد شد. مشکلی که متأسفانه این روزها گریبان گیر افراد تحصیل کرده نیز شده است!

تا کنون طرح این مجموعه، از پایه‌ی اول تا چهارم ابتدایی آماده شده است و پایه‌ی چهارم و پنجم نیز پس از بازنگری برنامه‌ی درسی و تولید کتاب فارسی جدید، طراحی خواهد شد. در تهیه و تنظیم این مجموعه، سعی شده است ترتیب حروف الفبا و پیوستگی فصل‌های کتاب رعایت شود و کلمه‌های هم‌صدا، غیر هم‌صدا و استثناها از تک تک صفحه‌های کتاب فارسی و کتاب مهارت‌های نوشتاری انتخاب شود تا دانش‌آموز گام به گام با کتاب درسی‌اش پیش رود.

کتاب فارسی دوم دبستان، دارای هفت فصل است و این هفت فصل، در برگیرنده‌ی هفده درس است. در کتاب «املا را بگیریم» کلمه‌های کتاب درسی به چهار بخش تقسیم شده است. تکرار بعضی از کلمه‌ها به دلیل فراوانی حروف در این کلمه‌ها است. به عنوان مثال کلمه‌ی صحبت یک بار در بخش «ص ص» و یک بار در بخش «ح ح» و بار دیگر در بخش «ت ت» آمده است. به عبارتی دیگر، کلمه‌ی صحبت را می‌توان به یازده شکل اشتباه نوشت!

جهت تنوع در کار، از صفحه‌آرایی زیبا، ضرب المثل، جدول و اشعار مرتبط با درس استفاده شده است که امیدوارم مورد قبول همکاران ارجمند و اولیای محترم قرار گیرد. ضمن قدردانی از همراهی همکاران گرامی، مثل همیشه منتظر رهنمودهای سازنده‌ی این عزیزان هستیم.

در پایان از جناب آقای احمد جواهری مدیریت محترم نشر صیانت، به خاطر تلاش‌های مستمر و ارزنده‌ی ایشان در جهت بالا بردن سطح مواد و آگاهی دانش‌آموزان کشورم، صمیمانه سپاس گزارم.

معصومه نجیب

زمستان ۱۳۹۳

فهرست مطالب

۹۴	(ق ق)	۵۶	(ذ)	بخش اول
۹۵	(ا)	۵۷	(ز)	(ب)
۹۶	(و) استثنایی	۵۹	(س س)	(ت ت)
۹۷	(ه ه ه ه)	۶۱	(ص ص)	(ث ث)
۹۸	(ی)	۶۲	(ط)	(ح ح)
۹۹	(خوا)	۶۳	جدول	(ذ)
۱۰۰	خودآزمایی بخش سوم	۶۴	(ع ع ع ع)	(ز)
	بخش چهارم	۶۶	(غ غ غ غ)	(س س)
۱۰۳	(ب)	۶۷	(ق ق)	(ص ص)
۱۰۵	(ت ت)	۶۸	(ا)	(ض ض)
۱۰۷	(ح ح)	۷۰	(و) استثنایی	(ط)
۱۰۹	(ذ)	۷۱	(ه ه ه ه)	(ظ)
۱۱۰	(ز)	۷۳	(ی)	ضرب المثل
۱۱۲	(س س)	۷۴	(ای)	(ع ع ع ع)
۱۱۴	(ص ص)	۷۵	(خوا)	(غ غ غ غ)
۱۱۵	(ط)	۷۶	خودآزمایی بخش دوم	(ق ق)
۱۱۶	(ع ع ع ع)		بخش سوم	(ا)
۱۱۷	(ق ق)	۷۹	(ب)	(و) استثنایی
۱۱۹	(ا)	۸۱	(ت ت)	(ه ه ه ه)
۱۲۱	(و) استثنایی	۸۳	(ح ح)	(ی)
۱۲۲	(ه ه ه ه)	۸۴	(ذ)	(ای)
۱۲۴	(ی)	۸۵	(ز)	(خوا)
۱۲۵	(خوا)	۸۶	(س س)	(۳) تشدید
۱۲۶	خودآزمایی بخش چهارم	۸۸	(ص ص)	(خا)
۱۲۸	(گی)	۸۹	(ط)	خودآزمایی بخش اول
۱۲۹	(واژه های عربی)	۹۰	(ظ)	بخش دوم
۱۳۰	(گان)	۹۱	(ع ع ع ع)	(ب)
		۹۲	(غ غ غ غ)	(ت ت)
		۹۳	جدول	(ح ح)

